

I. (őszi) félév

1. Refraktometria

Elméleti háttér:

- a fénytörés törvénye, a törésmutató definíciója
- határszög, teljes visszaverődés
- a Snell-kör kialakulása
- a törésmutató nagyságát befolyásoló tényezők
- az Abbé-féle refraktométer felépítése és működése

A megadott adatok alapján a megfelelő ábrázolás elvégzése után meghatározandók:
az ismeretlen koncentrációk.

2. Fényabszorpció

Elméleti háttér:

- a Lambert-Beer törvény származtatása az abszorpciós törvényből
- abszorbancia, transzmissziós tényező és kapcsolatuk
- az abszorpciós spektrum és az abból nyerhető információk
- az abszorpciós spektrofotométer felépítése
- az abszorbanciamérés alkalmazása a laboratóriumi diagnosztikában

A megadott adatok alapján a megfelelő ábrázolás elvégzése után meghatározandó:
az elektronátmenethez tartozó fotonenergia eV-egységben.

3. Polarimetria

Elméleti háttér:

- lineárisan poláros, cirkulárisan poláros fény és kapcsolatuk
- az optikai aktivitás és értelmezése
- Biot-törvény, fajlagos forgatóképesség
- a polariméter felépítése és működése

A megadott adatok alapján meghatározandók:
az adott cukorfajta és az ismeretlen koncentráció.

4. A szem optikája

Elméleti háttér:

- a szem törőközegei és képalkotása
- az akkomodáció
- a szem fénytörési hibái és azok korrekciós lehetőségei
- látószöghatár, látásélesség (visus), a látásélességet befolyásoló tényezők
- fotoreceptorok elhelyezkedése a retinán

A megadott adatok alapján meghatározandók:
az akkomodációs képesség és a látásélesség.

5. Nukleáris alapmérés

Elméleti háttér:

- a szcintillációs számláló felépítése
- a szcintillációs kristályban lezajló lehetséges folyamatok
- a foto-elektronsokszorozóban lejátszódó folyamatok
- jelszelektálás, a diszkriminátor működése, a zajimpulzusok forrásai
- a szcintillációs számláló optimális beállítása

A megadott adatok alapján a megfelelő ábrázolás elvégzése után meghatározandó:
az optimális diszkriminációs szint.

6. Gamma-abszorpció

Elméleti háttér:

- a sugárzás intenzitásgyengülésének törvénye, gyengítési együttható, tömeggyengítési együttható
- a gyengülés atomi szintű folyamatai (fotoeffektus, Compton-szórás, párképződés, rugalmas szóródás)
- a részfolyamatokra jellemző tömeggyengítési együtthatók fotonenergiától való függése
- sugárvédelmi szempontok

A megadott adatok alapján a megfelelő ábrázolás elvégzése után meghatározandók:

D , μ , μ_m , az összes anyagra vonatkozóan, továbbá ε , τ_{mPb} , σ_{mPb} .

7. Rezonancia

Elméleti háttér:

- rugalmas alakváltozás, a rugalmassági (Hooke)-törvény
- harmonikus rezgés
- csillapítatlan és csillapított szabadrezgés
- kényszerrezgés, rezonancia
- külső, (távolságtól függő) erő hatása a kényszerrezgésre (az AFM működési elve)

A megadott adatok alapján a megfelelő ábrázolás elvégzése után meghatározandó:

a rugóállandó.

8. Bőrimpedancia

Elméleti háttér:

- az impedancia definíciója és összetevői
- a bőr elektromos modellje és a modellen végrehajtható egyszerűsítések
- a kapacitív ellenállás frekvenciától való függése, a bőrimpedancia közelítő meghatározása kis és nagy frekvenciák esetén
- az impedanciamérés gyakorlati alkalmazásai

A megadott adatok alapján meghatározandók:

a bőr fajlagos ellenállása és fajlagos kapacitása.

9. Dozimetria

Elméleti háttér:

- a legfontosabb dozimetriai alapfogalmak
- a termolumineszcens dózismérő eszköz működésének ismertetése
- az ionizációs kamra dózisteljesítmény-mérőként való alkalmazása

A megadott adatok alapján a megfelelő ábrázolás elvégzése után meghatározandók:

Az ábrán megfigyelhető tartományok elnevezése. A besugárzási dózisteljesítmény és a levegőre vonatkozó elnyelt dózisteljesítmény.

10. Erősítő

Elméleti háttér:

- az erősítés mértéke, erősítésszint
- a frekvenciaátviteli karakterisztika
- negatív visszacsatolás
- a visszacsatolás előnyei, hátrányai

A megadott adatok alapján a megfelelő ábrázolás elvégzése után meghatározandók:

A maximális erősítés, az átviteli sáv határai. Jó-e EKG-jel erősítésére?

II. (tavaszi) félév

1. Coulter-számláló

Elméleti háttér:

- a berendezés felépítése és működésének elve
- az ID, a DD és a sokcsatornás analízátor működése
- kiegészítő eljárások a különböző típusú véralkotók számának meghatározásához

A megadott adatok alapján a megfelelő ábrázolás elvégzése után meghatározandók:

A hitelesítési érték, az ismeretlen vérsejt-koncentráció, az RBC diszkriminációs szint.

2. Diffúzió

Elméleti háttér:

- a diffúzió jelensége és matematikai leírása: Fick I. és II. törvénye
- Fick II. törvényének megoldása a konkrét, felsorolandó kísérleti feltételek teljesülése esetén
- Az átlagos megtett távolság függése az eltelt időtől.

A megadott adatok alapján a megfelelő ábrázolás elvégzése után meghatározandó:

A diffúziós együttható

3. Röntgen I.

Elméleti háttér:

- a röntgenső felépítése és működése
- a röntgensugárzás keletkezése, spektruma és diagnosztikus energiatartománya
- a fékezési röntgensugárzás teljesítménye és a röntgenső hatásfoka

A megadott spektrumok alapján készítsen egy olyan ábrát, mely a Duane–Hunt-törvényt igazolja!

4. Röntgen II.

Elméleti háttér:

- a röntgensugárzás intenzitásának gyengülése
- a megfelelő szűrő kiválasztása
- a gyengülés részfolyamatai, és a hozzájuk tartozó tömeggyengítési együtthatók függése a fotonenergiától
- az összefüggés és alkalmazása a röntgendiagnosztikában

A megadott adatok alapján készítsen egy olyan ábrát, mely a fotoeffektusra vonatkozó tömeggyengítési együttható az abszorbens rendszáma között fennálló összefüggést igazolja!

5. Gamma energia

Elméleti háttér:

- energiaátalakulások a szcintillációs számlálóban, energiaszelektivitás
- a diszkriminátorok alkalmazási lehetőségei
- a gammasugárzás spektruma és az impulzusamplitúdó-spektrum
- példa a kettős izotópjelzés előnyére

A megadott adatok alapján a megfelelő ábrázolás elvégzése után meghatározandó:

Az ismeretlen fotonenergia.

6. Audiometria

Elméleti háttér:

- a hang jellemzői
- az emberi hallástartomány, hallásküszöb, fájdalomküszöb
- hangosság, hangosságsszint, és kapcsolatuk
- audiogram és annak értelmezése

A megadott adatok alapján szerkessze meg a hallásküszöbgörbét és az audiogramot!

7. Impulzusgenerátor

Elméleti háttér:

- négyszögimpulzusok jellemző adatai
- multivibrátorok fajtái és gyakorlati alkalmazásaik
- pacemakerok jellemző adatai

Határozza meg a mellékelt ábrán látható impulzussorozat jellemzőit (amplitúdó, impulzusidő, periódusidő, frekvencia, kitöltési tényező, valamint egy impulzus energiáját)!

8. EKG

Elméleti háttér:

- az EKG görbe kialakulása és értelmezése
- az EKG elvezetések fajtái
- Einthoven-háromszög, integrálvektor
- az EKG készülék felépítése, differenciálerősítő

A mellékelt EKG görbék alapján szerkessze meg az integrálvektort és határozza meg a szívfrekvenciát!

9. Áramlás

Elméleti háttér:

- stacionárius és pulzáló, lamináris és turbulens áramlás
- a Hagen–Poiseuille-törvény és érvényességi feltételei
- a nyomás, a keresztmetszet és az áramlási sebesség változásai a nagyvékörben

A megadott adatok alapján meghatározandó a cső sugarának és az áramlási intenzitásnak a kapcsolatát leíró függvény és a viszkozitás.

10. Szenzor

Elméleti háttér:

- a szenzoros működés modellezése
- receptorpotenciál, akciós potenciál
- amplitúdó és frekvencia kódolás értelmezése
- pszichofizikai törvények

A megadott adatok alapján a megfelelő ábrázolás elvégzése után eldöntendő, hogy a modell a Weber–Fechner, vagy a Stevens-törvényt támasztja alá.

11. Röntgen-CT

Elméleti háttér:

- a röntgendszítás és HU
- a szummációs kép és a CT kép összehasonlítása
- a hagyományos rétegfelvétel és CT-kép összehasonlítása
- a CT-kép elkészítésének háttere

A megadott adatok alapján meghatározandó a modellben az elnyelő gócok helye.

12. Ultrahang

Elméleti háttér:

- az ultrahang jellemzői
- az ultrahang előállítása
- az ultrahang reflexiója, a képképzés alapja
- A, B és M (TM) képek létrejötte
- a Doppler-elv és alkalmazása

A megadott adatok alapján meghatározandó az ultrahang sebessége (ábrázolás után) és az ismeretlen távolság